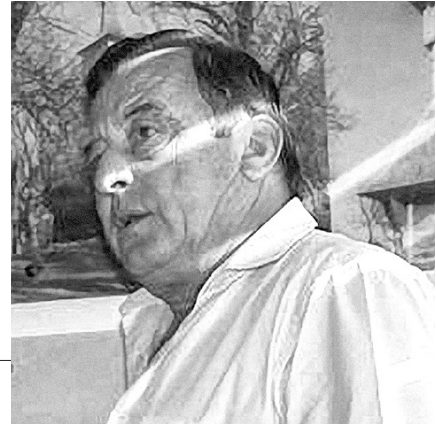

IN MEMORIAM

ALEXANDRU V. MATEI

Alexandru V. Matei s-a născut în data de 23 noiembrie 1950, în Chinteni, județul Cluj, fiind primul dintre cei trei copii ai lui Vasile și Virginia Mateiu. A absolvit cursurile școlii generale din Zalău, promoția 1965, respectiv liceul teoretic Zalău, în anul 1969. A parcurs cursurile Universității Babeș Bolyai din Cluj Napoca, Facultatea de istorie-filozofie, secția istorie, obținând diploma de licență în anul 1973. În decembrie 1999 a obținut titlul de doctor în istorie (specializarea istorie veche și arheologie) cu lucrarea *Daci și romani în nord-vestul Daciei, sec. I î.Chr – sec III d. Chr.*, teza fiind rezultatul a peste 25 de ani de cercetări arheologice proprii realizate în zona de nord-vest a Daciei. Din septembrie 1973 a devenit arheolog la Muzeul Județean de Istorie și Artă din Zalău, ocupându-se prioritar de perioadele dacică și daco-romană.

Activitatea sa profesională are coordonate de excepție, pentru detalierea cărora ar fi necesare multe pagini. A avut fără îndoială vocația cercetării arheologice, fiind un neobosit și pasionat arheolog de teren. Consecvența i-a fost răsplătită prin descoperiri importante, multe cu caracter de unicat, cum ar fi pumnalul scitic de bronz cu teacă de la Firminiș, cele două apeducte pe piloni (singurele de acest gen cunoscute până în prezent în Dacia) ce aprovizionau cu apă complexul militar și civil Porolissum, identificând și sursele de apă. Descoperirile sale de la Porolissum sunt contribuții fundamentale pentru restituirea orașului roman și a complexității sistemului defensiv din fața centrului militar. Numeroase alte cercetări arheologice, pe teritoriul fostei provincii romane Dacia dar și în situri aflate în afara *limes*-ului fac parte din palmaresul acestui neobosit cercetător.

A fost un arheolog modern, nu a ezitat să folosească metodele noi în arheologie, fiind autorul primelor măsurători geomagnetice și de rezistivitate electrică a solului din România în siturile de la Porolissum – zona orașului și în castrele de la Romita și Tihău în colaborare cu specialiști din Slovacia, Olanda și România.

Arheologul Alexandru V. Matei s-a preocupat în mod special de destinul vestigiilor pe care le-a scos din pământ, asigurându-le un viitor prin conservare și chiar restaurare. A fost inițiatorul și autorul muzeelor în aer liber de la Porolissum și Buciumi, unele dintre foarte puținele realizări de acest gen din ultimele decenii.

Alexandru V. Matei se remarcă în arheologia românească și prin faptul că a comunicat constant și într-un timp scurt rezultatele cercetărilor sale de teren. Este autorul a peste 70 de contribuții științifice (studii, articole, rapoarte) și a cinci monografii arheologice. A participat la numeroase congrese și simpozioane din țară și străinătate.

O astfel de activitate cu caracter indubitabil de excelență pare a fi suficientă pentru a ocupa o carieră de doar patru decenii. Totuși, pe lângă preocupările științifice Alexandru V. Matei a consumat enorm de

multă energie cu probleme administrative. A fost directorul muzeului județean din Zalău timp de 17 ani începând din 1983, și a schimbat în mod vizibil destinul acestei instituții, transformând un muzeu de provincie cu 19 angajați într-o instituție de cultură remarcabilă la nivel național prin performanțe reale, științifice și muzeologice. Atragerea a numeroși tineri cercetători, integrarea lor într-un colectiv, susținerea unei atmosfere de colegialitate și profesionalism se numără fără îndoială între cele mai importante realizări ale sale.

Energia sa ce părea fără limite s-a consumat generos în administrarea patrimoniului cultural și din afara județului Sălaj. A fost membru în Comisia Națională de arheologie, membru și vicepreședinte al Comisiei Zonale nr. 8 de Nord-Vest a Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice.

Dr. Alexandru V. Matei și-a împlinit cariera profesională într-o lume ciudată, la sfârșitul comunismului și la începutul post-comunismului. Pe parcursul celui din urmă a primit distincții și în același timp a suportat nu o dată consecințele unor jocuri politice amestecate fără rost în actul cultural. Dacă mă gândesc la domnia sa în acest context, mi se pare că tot ceea ce a realizat depășește cu mult forțele unei simple ființe umane. Fiindcă realizări care într-o lume normală sunt posibile ca datorii de serviciu într-un mediu adaptat și prietenos, în lumea noastră sunt de fapt victorii pe frontul de luptă. Generațiile viitoare vor ști despre Alexandru V. Matei că a fost un mare arheolog și un bun administrator, dar toate acestea au fost posibile pentru că, de fapt, a fost un mare luptător!

M-a legat de dr. Alexandru V. Matei o prietenie profundă, veche de douăzeci de ani. Ne-am întâlnit rar și în contexte mai mult administrative, dar de la fiecare întâlnire am pornit mai departe cu o încărcătură pozitivă, benefică. M-a ajutat să depășesc momente dificile și mai ales a fost un partener de nădejde în cercetare arheologică de proporții de la Șimleul Silvaniei. Am fost unul dintre cei mulți pe care i-a susținut, cu o generozitate pe care doar cei aleși o pot avea. Era în firea domniei sale. A fost un om optimist, deschis, binevoitor, cu o energie incredibilă pe care a dăruit-o fără preget arheologiei românești mult mai mult decât propriei persoane.

A plecat să se odihnească în eternitate, după o muncă infernală, cu puțin înainte de a împlini 60 de ani!

Dr. DANIELA MARCU-ISTRATE